

För första gången på 75 år är Önne å öppen för fisk och andra arter som tidigare stoppats av en vattenkraftsdamm. Nu är dammen utriven och vattendraget återställt, med lekbottnar, djupområden och annat som gynnar ekosystemet. Projektet har blivit verklighet bland annat tack vare Naturskyddsföreningens miljöfond, som består av pengar från försäljning av el märkt Bra Miljöval.

30 augusti 2012

Artikel

Klimat, energi och transporter, Hav och fiske

Oerhört många vattendrag i Sverige är avspärrade av vattenkraftsdammar, vilket gör att många arter, inte minst fisk som behöver röra sig mellan sjöar och vattendrag för att kunna föröka sig, slås ut. Det gäller inte bara fisk, utan även musslor, kräftdjur och andra, ofta rödlistade, arter.

I många fall torrläggts älvar och andra vattendrag, så att hela ekosystem dör ut. När sedan vattenkraftverket släpper vatten spolas flodfåran ren så att djur och växter aldrig får en chans att återetablera sig. Det finns en stor rörelse i Sverige som kämpar för att riva gamla kraftverksdammar och bygga omlöp (alltså vattenvägar) runt våra vattenkraftverk för att göra dessa skador på naturen mindre.

Önne å är ett litet vattendrag som förbinder de stora sjöarna Bolmen och Unnen. En kraftverksdamm har sedan 1938 stoppat all fiskvandring mellan sjöarna, vilket hindrat många arter att föröka sig. Nu är vägen öppen igen, för första gången på 75 år. Detta gynnar ekosystemen i och kring vattendraget, såväl som friluftsliv, turism och fiskenäring.

På invigningen talade bland andra landsbygdsminister Eskil Erlandsson. Han uttalade sig ministern och stolt över att ett sådant projekt blivit av i hans hembygd. Han uttryckte även ett visst missnöje över sin egen regering för att det är så svårt att få tillstånd och stöd till den här typen av projekt.

Naturskyddsföreningens del i det hela är att projektet delvis finansierats av pengar från Bra Miljövals miljöfond. Elbolag sätter av pengar till fonden när de säljer el märkt Bra Miljöval. Här kommer därför en uppmaning:

När du väljer elavtal, välj miljömärkt el. Gå inte på några försäljningstrick om "grön el" eller liknande, utan be att få miljömärkt el. Uttrycket "grön el" är bara en beskrivning från elbolagets sida som inte innebär att elen uppfyller

några miljökrav. Den enda märkning som ställer miljökrav på el i Sverige idag är Bra Miljöval. Den el du får då är:

- el från vattenkraftverk som INTE torrlägger älvsträckor,
- el från vindkraftverk som INTE står i känsliga naturskyddsområden
- el från solceller, samt
- el från kraftvärmeverk som INTE eldar med virke från hotad skog.
- Dessutom går pengar för varje kilowattimme till projekt som det i Önne å.